

מגדל דוד | המוזיאון לתולדות ירושלים

**Tower of David | Museum of the
History of Jerusalem**

برج داود | متحف تاريخ أورشليم القدس

מים אנשים וירושלים - חידון לחג הסוכות

בחג הסוכות כשכולם עולים לרגל לירושלים

חוגגים את הסתיו ומתחילים לחשוב על גשם ולהתפלל על מים

ומכיוון שמים הם טעם החיים ולירושלים של אז וגם היום אין הרבה מים זורמים

מדי שנה בחג הסוכות ערכו מסיבת מים מיוחדת שנקראה שמחת בית השואבה -

לחגוג את המים, הגשם, השפע והברכה שתביא איתה השנה החדשה!

לכבוד 7 ימי החג הרי לפניכם חידון על שבעה מקורות מים בעיר ועל האנשים שעל שמם הם קרויים.

(1) בריכת הסולטן

בגיא בן הינום - בין ימין משה להר ציון שוכנת בריכת הסולטאן. במשך שנים רבות היתה הבריכה מאגר מים ומקום רחצה אך כיום נערכים בה מופעים ואירועי תרבות. מי הסולטן שעל שמו נקראת הבריכה, ומה היה שם אביו?

הבריכה, שבתקופת הורדוס בימי הבית השני נקראה "בריכת הנחשים", מנציחה כיום את שמו של הסולטאן העות'מני סולימאן הראשון. סולימאן פיתח את ירושלים ובין השאר שיפץ את הבריכה העתיקה ובנה את הסביל שנמצא שם עד היום וגם את חומות העיר העתיקה שאנחנו רואים היום). אביו הסולטאן סלים הראשון היה זה שכבש את ירושלים.

(2) מעין מרים

בשכונת עין-כרם הצירית ליד הבוסתן נובע מתוך הקיר -מעין מרים. מי היא מרים שעל שמה קרוי המעיין?

מרים אימו של ישו. על-פי המסורת הנוצרית במעיין זה נפגשו מרים ובת דודתה אלישבע אמו של יוחנן המטביל.

(3) סביל ווקופ

ברחוב דוד רמז ליד מתחם תחנת הרכבת הישנה אפשר למצוא את סביל ווקופ - מזרקת שתיה שנבנתה בשנת 1938 לטובת נוסעי הרכבת והעוברים בדרך בית לחם. מי הוא ווקופ?

סר ארתור גרנפל ווקופ היה הנציב העליון הבריטי הרביעי של ארץ ישראל בתקופת המנדט הבריטי. מכיוון שהמים שזורמים בו נשאבו במשאבות הסביל נחשב מודרני ומתקדם במיוחד לתקופתו.

4) נקבת חזקיה

כחלק מההיערכות למסע הכיבוש של ממלכת אשור, חזקיה המלך ביצר את מערכת המים בירושלים והורה על חציבת נקבה שקיבלה את השם "נקבת השילוח". מהו שם המעיין שאת מימיו הזרימו בנקבה?

מעיין הגיחון. ככל הנראה המעיין קיבל את שמו לאור אופיו כ"מעין פועם" - מעיין שהמים מגיחים ממנו בפעימות ולא בזרימה תמידית. המעיין מוזכר בתנ"ך פעמים רבות כמקום בו המליכו את מלכי יהודה ובחג הסוכות שימשו מימיו לניסוך המים במזבח בשמחת בית השואבה שנערכה בבית המקדש השני.

5) בריכת חזקיה

ברובע הנוצרי שוכנת "בריכת חזקיה" ועל אף שככל הנראה היא נבנתה בימי הבית השני ואין לה קשר למלך חזקיה או לנקבה שחצב, עולי רגל נוצריים קרו לה על שמו. לאיזה מבנה אחר בסביבה נתנו עולי הרגל בטעות שם של מלך מקראי?

מגדל דוד! המגדלים שבנה הורדוס בארמונו היו במשך שנים חלק בלתי נפרד מקו הרקיע של ירושלים. עולי רגל נוצריים התרשמו מהבנייה וייחסו אותה למלך - דוד ומאז כונה המגדל הגבוה (שהיום אנחנו קוראים לו פצאל ויש ממנו את התצפית הכי יפה בירושלים!) מגדל דוד. עם הבנייה המסיבית של החומות המגדל של הורדוס בלט פחות על רקע השמים והשם נדד ממגדל האבן המרובע אל צריח המסגד המעוגל וממשיך להוות את אחד מסמליה של ירושלים.

6) בריכת הורדוס

במוזיאון מגדל-דוד אפשר לראות שרידים מהבריכה המפוארת שהיתה בארמון המלך הורדוס. מבין מפעלי המים הרבים שקידם הורדוס הוא שיפץ גם בריכות לאגירת מים השוכנות מדרום לעיר הקרויות על שם מלך אחר. מהו שמן והיכן הם נמצאות?

בריכות שלמה השוכנות מדרום לבית לחם. בריכות אלו אגרו מים שהוזרמו לירושלים באמצעות מערכת אמות מים מרשימה.

7) מזרקת טדי

טדי קולק הוביל את היוזמה להקמת מוזיאון מגדל דוד המספר את תולדות העיר ירושלים. בגיא בן הינום, למרגלות המוזיאון נבנה פארק טדי ובו מזרקת מים יפיפה המשלבת מוזיקה ואור. איזה ראש עיר במספר היה קולק וכמה שנים כיהן בתפקיד זה?

ראש העיר השישי של ירושלים. כיהן בתפקיד 28 שנה בין השנים 1965-1993

חג שמח!